Хронічне обструктивне захворювання легень у хворих на ішемічну хворобу серця старших вікових груп

Войнаровська Г.П., Асанов Е.О.

ДУ «Інститут геронтології ім. Д.Ф. Чеботарьова НАМН України», м. Київ, Україна

Обґрунтування. Серед комбінацій коморбідних станів особлива роль належить поєднанню ішемічної хвороби серця (ІХС) і хронічного обструктивного захворювання легень (ХОЗЛ). Оскільки ХОЗЛ часто супроводжується ІХС, більшість авторів вважає, що існує прямий зв'язок між ХОЗЛ, прогресуванням бронхіальної обструкції та патологічними станами серцево-судинної системи, в тому числі смертністю від інфаркту міокарда. У пацієнтів похилого віку, на думку деяких дослідників, зв'язок ХОЗЛ та ІХС виражений найбільше.

Мета. Встановити частоту ХОЗЛ у хворих на ІХС старших вікових груп.

Матеріали та методи. Дослідження ґрунтується на даних комплексного обстеження 635 пацієнтів з ІХС віком 60-89 років, які тривало спостерігалися в ДУ «Інститут геронтології ім. Д.Ф. Чеботарьова НАМН України» в період 1997-2019 рр. Проводився аналіз частоти виявлення супутньої патології внутрішніх органів, зокрема ХОЗЛ, у хворих на ІХС старшого віку.

Результати та їх обговорення. Частка хворих на ІХС, у яких було виявлено ХОЗЛ, у групі осіб старшого віку становить 19,4 %. Це значно більше, ніж у середньому

в популяції. Частота виявлення ХОЗЛ у хворих на ІХС істотно зменшується при подальшому старінні. Поширеність ХОЗЛ серед хворих старшого віку значно нижча, ніж серед хворих похилого віку. Це, найімовірніше, можна пояснити тим, що значна частка хворих на ІХС із ХОЗЛ не доживає до старшого віку. Аналіз виявив, що у хворих старшого віку наявна бронхіальна обструкція тяжчих стадій. Це пов'язано з тим, що у хворих на ІХС із ХОЗЛ, які доживають до старшого віку, погіршується бронхіальна прохідність унаслідок довшої тривалості хвороби. Встановлено, що більшість хворих на ІХС із ХОЗЛ, як похилого, так і старшого віку, становлять особи чоловічої статі. Це можна пояснити негативним впливом куріння.

Висновки. Частота виявлення ХОЗЛ у хворих на ІХС старшого віку значно вища, ніж у популяції. Водночас частота ХОЗЛ серед хворих на ІХС старшого віку значно нижча, ніж серед пацієнтів похилого віку. При цьому в пацієнтів старшого віку відзначається вираженіша бронхіальна обструкція.

Ключові слова: ішемічна хвороба серця, хронічне обструктивне захворювання легень, частота виявлення, похилий вік.

Chronic obstructive pulmonary disease in patients with coronary heart disease of elderly age groups

Voinarovska G.P., Asanov E.O.

State Institution "Chebotarev Institute of Gerontology of the National Academy of Medical Sciences of Ukraine", Kyiv, Ukraine

Background. Among the combinations of comorbid conditions, a special role belongs to the combination of coronary heart disease (CHD) and chronic obstructive pulmonary disease (COPD). Because COPD is often associated with CHD, most authors believe that there is a direct link between COPD, progression of bronchial obstruction, and pathological conditions of the cardiovascular system, including mortality from myocardial infarction. In elderly patients, according to some researchers, the link between COPD and CHD is most pronounced.

Objective. To establish the frequency of COPD in patients with CHD in older age groups.

Materials and methods. The studies are based on the results of a comprehensive survey of 635 patients with CHD aged 60-89 years, who were observed for a long time of the State Institution "Chebotarev Institute of Gerontology of the National Academy of Medical Sciences of Ukraine".

Results and discussion. The share of patients with CHD in whom COPD was detected in the group of elderly people is 19.4 %. This is much more than the average population.

The frequency of COPD in patients with CHD decreases significantly with further aging. The prevalence of COPD among elderly patients is much lower than among elderly patients. This can most likely be explained by the fact that a significant proportion of patients with CHD with COPD do not live to old age. The analysis revealed that in elderly patients there is bronchial obstruction of more severe stages. This is due to the fact that CHD patients with COPD who live to old age have worsening bronchial patency due to the longer duration of the disease. It has been established that the majority of patients with CHD with COPD, both elderly and senile, are male. This can be explained by the negative effects of smoking.

Conclusions. The incidence of COPD in patients with CHD in the elderly is much higher than in the population. At the same time, the incidence of COPD among patients with CHD in the elderly is much lower than among the elderly. In patients of advanced age bronchial obstruction is more expressed.

Key words: coronary heart disease, chronic obstructive pulmonary disease, detection frequency, old age.